

Návrh habilitační komise na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta Filozofická fakulta

Habilitační obor Dějiny umění

Uchazeč **Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.**

Pracoviště Masarykova univerzita
Filozofická fakulta – Seminář dějin umění

Habilitační práce „*Slavné stavení“ posledních Rožmberků. Vila Kratochvíle a možnosti interpretace pozdně renesanční aristokratické rezidence*

Habilitační komise

Předseda prof. PhDr. Lubomír Slaviček, CSc.
Masarykova univerzita – Filozofická fakulta

Členové prof. PhDr. Petr Fidler
Katedra humanitních věd, Fakulta restaurování Univerzity Pardubice / Institut für Kunstgeschichte, Universität Wien
prof. PhDr. Prof. PhDr. Lubomír Konečný
Ústav dějin umění AV ČR, Praha, v.v.i.
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
Seminář dějin umění Filozofické fakulty MU Brno
doc. Mgr. Radmila Prchal Pavlíčková, Ph.D.
Katedra historie, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. (*1976) patří jako přední znalec raně novověkého výtvarného umění a kultury ve střední Evropě bezesporu mezi výrazné a nezpochybnitelné představitele nejen mladší generace českých historiků umění. Magisterské studium dějin umění ukončil v roce 1999 na Filozofické fakultě Univerzity Palackého diplomovou prací *Objednavatelské aktivity olomouckého biskupa Stanislava II. Pavlovského (1579–1598)* a současně zde v letech 1997–2000 bez absolutoria studoval rovněž historii. Následně pokračoval v doktorském studiu dějin umění (školitel prof. PhDr. Ivo Hlobil, CSc.), které ukončil ve standardní době v roce 2002 úspěšnou obhajobou disertační práce *Kulturní prostředí a mecenát olomouckých biskupů ve 2. polovině 16. století. Význam a funkce jejich uměleckých objednávek*, která o rok později vyšla tiskem. Obě tyto kvalifikační práce zásadně předznamenal hlavní okruhy jeho badatelského zaměření na problematiku uměleckého mecenátu a sběratelství, dále na funerální a sepulkrální umění, a v neposlední řadě na rezidenční architekturu 16. a počátku 17. století. V systematickém a intenzivním průzkumu této problematiky měl možnost pokračovat v průběhu svého kurátorského působení v Muzeu umění v Olomouci, kde od roku 2005 do roku 2011 pracoval jako vedoucí umělekohistorického oddělení a zásadním způsobem se podílel na jeho vědeckovýzkumných, výstavních a publikačních aktivitách, které byly příznivě přijaty českou i mezinárodní odbornou komunitou. K prohloubení jeho zvolené specializace nepochybně přispělo v roce 2005 i udělení ročního stipendia Dr. Alfreda Badera pro výzkum evropského malířství 17. století, určeného pro mladé badatele z České republiky a poskytovaného prostřednictvím Umělekohistorické společnosti v českých zemích, stejně

akademické stáže (Uniwersytet Wrocławski, Instytut Historii Sztuki, listopad 2001) a výzkumné stipendijní pobyty (The Warburg Institute, School of Advanced Study, University of London Andrew W. Mellon Research Fellowship Programme, duben – červenec 2004; Herzog-August-Bibliothek, Wolfenbüttel, duben 2015).

V letech 2004–2007 se jako člen badatelského týmu podílel na řešení projektu „*Poselství barev, tvarů a myšlenek. Culture 2000*“ garantovaného Moravskou galerií v Brně, a v letech 2007–2009, respektive 2007–2010 byl hlavním řešitelem projektu 408/07/0848 „*Olomouc a barokní kultura*“, poskytnutého Grantovou agenturou České republiky, respektive projektu v rámci podpory výzkumu a vývoje Ministerstva kultury České republiky – DE07P04OMG013 – „*Baroko v Olomouci. Olomouc a barokní kultury*“. Výstupem obou těchto projektů se stala velkolepá a odborně velmi přínosná výstava „*Olomoucké baroko. Výtvarná kultura let 1620–1780*“, uspořádaná v letech 2010/2011 Muzeem umění v Olomouci. Obsáhlá, vícedílná publikace, která byla k výstavě zpracována, obdržela v roce 2011 první místo v kategorii muzejní publikace roku prestižní národní ceny muzeí Gloria musaealis Ministerstva kultury a Asociace muzeí a galerií České republiky. I s přihlédnutím k této publikaci a k celému výstavnímu projektu obdržel Mgr. Ondřej Jakubec ve stejném roce Cenu Josefa Krávy, kterou pro badatele do čtyřiceti let uděluje Uměleckohistorická společnost v českých zemích. V roce 2016 získal s projektem *Za chrám, město a vlast. Olomoucký biskup Karel z Lichtensteinu-Castelcornu uprostřed barokní Evropy (Karel z Lichtensteinu-Castelcornu)* získal v rámci NAKI II: Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2020 grant Ministerstva kultury ČR (DG16P02M013), na jehož řešení se spolupodílejí Muzeum umění v Olomouci a UP v Olomouci.

Publikační výsledky uchazečova dosavadního soustředěného badatelského úsilí jsou vpravdě impozantní, a to nejen pokud jde o jejich počet, ale především vzhledem k jejich kvalitě a přínosu pro poznání raně novověké, zejména renesanční výtvarné kultury ve střední Evropě. Kromě početné řady časopiseckých studií, publikovaných v recenzovaných časopisech (*Acta Historiae Artium, Umění, Opuscula historiae atrium, Convivium. Exchanges and Interactions in the Arts of Medieval Europe, Byzantium, and the Mediterranean, Český časopis historický, Studia Rudolphina, Bulletin Moravské galerie v Brně, Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Philosophica. Historica a Historia artium, Časopis Slezského zemského muzea, Documenta Pragensia, Olomoucký archivní sborník, Zprávy památkové péče ad.*), v početných domácích a zahraničních konferenčních sbornících a rovněž v publikacích, které koncipoval a editoval k výstavám olomouckého muzea (*Ku věčné památce. Malované renesanční epitafy v českých zemích, 2007, Ukřížovaný ze Zašové. Restaurování 2003–2007, 2008), Stanislav Pavlovský z Pavlovic (1579–1598). Biskup a mecenáš umírajícího věku, Olomouc 2009 a zejména Olomoucké baroko. Výtvarná kultura let 1620–1780, Olomouc 2010, k tomu přispělo i několik knižních monografií, v nichž se metodologicky soustředil na hledání souvislostí mezi dějinami umění a kulturními dějinami zejména na teritoriu Moravy a jižních Čech v období 16. a raného 17. století. Z nich je nutno vyzvednout kromě publikované disertace *Kulturní prostředí a mecenát olomouckých biskupů potridentské doby. Umělecké objednávky biskupů v letech 1553–1598, jejich význam a funkce* (Olomouc 2003), především několik publikací, na nichž úzce spolupracoval s historikem, prof. PhDr. Václavem Bůžkem, CSc. a jeho spolupracovníky z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (*Kratochvíle posledních Rožmberků, Praha 2012; Světy posledních Rožmberků, Praha 2011; Jan Zrinský ze Serynu. Životní příběh synovce posledních Rožmberků, Praha 2009*). Kapitoly přispěl dále do publikací věnovaných uměleckým památkám Brna (*Dějiny Brna 7. Uměleckohistorické památky. Historické jádro, Brno 2015*), Kroměříže (*Umělecké památky Kroměříže: Průvodce, Kroměříž 2012 a 2015; Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži. Průvodce, Kroměříž 2009 a 2011*) nebo Telče (*Telč. Historické**

centrum, Praha 2013), případně hesly do encyklopedicky koncipovaných příruček (*Nová encyklopedie českého výtvarného umění. Dodatky*, Praha 2006; *Encyklopedie moravských klášterů*, Praha 2005).

Kromě svého odborného působení v olomouckém Muzeu umění a následně po roce 2008 v Semináři dějin umění FF MU Brno, jehož je od roku 2012 vedoucím, se Mgr. Ondřej Jakubec nepřehlédnutelně a obětavě podílí na vědeckém a galerijním provozu, mj. jako člen podborové komise estetika, vědy o umění Grantové agentury České republiky (2006–09) a od 2008 jako člen její oborové komise pro společenské vědy, nebo jako člen komisí pro sbírkotvornou činnost Národní galerie v Praze, Moravské galerie v Brně, Slovenské národní galerie v Bratislavě nebo Muzea Komenského v Přerově, respektive jako člen redakčních rad recenzovaných časopisů *Opuscula historiae Artium*, *Studia Comeniana et historica* a *Opera historica*. V roce 2012 patřil k hlavním organizátorům IV. sjezdu českých historiků, který se ve spolupráci Semináře dějin umění a Uměleckohistorické společnosti v českých zemích konal v Brně a následně jedním z editorů sjezdového sborníku (*Umění a politika. Sborník 4. sjezdu historiků umění, Brno, 13.–14. září 2012*, Brno 2013).

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče plně **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru dějin umění na MU.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Habilitand působí od roku 2008 jako odborný asistent Semináře dějin umění FF MU, kde kromě kurzů propedeutického charakteru zajišťuje přednášky a semináře z oblasti své hlavní badatelské specializace, tj. architektury a umělecké tvorby v době raného novověku. V neposlední řadě vede, případně oponuje bakalářské a magisterské diplomové práce a na základě souhlasu VR FF MU je školitelem jedné doktorandky, která připravuje disertační práci na téma *Měšťané a výtvarné umění ve vrchnostenských městech na počátku raného novověku. Případ Telče a Slavonic v 16. století*.

Jako vedoucí Semináře dějin umění (od 2012) se mj. výrazně zasloužil o koncipování a uspořádání pracovního setkání doktorandů Semináře dějin umění Masarykovy univerzity v Brně a Katedry umění a archeologie Princetonské univerzity (Princeton, NJ, USA) na téma *Souběžná zkoumání – umění a vizuální kultura střední Evropy v raném novověku* a následně jako editor i o vydání publikace s příspěvky z tohoto setkání (*Central European and American Perspectives on Visual Arts in Early Modern Europe*, Brno 2013). Příznačné je, že pedagogické zkušenosti začal získávat již v době svého doktorandského studia, kdy se podílel na výuce Katedry dějin umění FF UP v Olomouci, aby po jeho skončení pokračoval v pedagogické činnosti jako externí pedagog nejen na této katedře, ale rovněž na katedrách sociologie a historie UP, a od roku 2009 ještě na Katedře české literatury, literární vědy a dějin umění Ostravské univerzity. V rámci svého pedagogického působení na FF UP v Olomouci koncipoval a vedl mj. semináře „*Vybrané aspekty umění renesance*“ (2000 – 2002) a „*Umění a konfesionalizace*“ (2006), respektive v rámci studijního programu *Euroculture Programme* kurzy „*Cultural network in modern and premodern Europe*“ a „*European Art I*“. Poměrně rozsáhlá je i uchazečova účast na domácích a mezinárodních konferencích, stejně jako jeho přednášková činnost pro širší veřejnost, mj. v rámci výuky pro Univerzitu třetího věku Univerzity Palackého v Olomouci a Masarykovy univerzity, v níž uplatňuje své předpoklady přiblížit výsledky dosažené ve vlastní badatelské činnosti.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče plně **odpovídá** vysokým požadavkům kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Dějiny umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

Vysokou odbornou kvalifikaci i nesporné pedagogické předpoklady habilitand prokázal i ve své přednášce pro širší odbornou veřejnost, která se uskutečnila dne 20. 11. 2015 na FF MU na téma *Renesanční vila jako badatelský problém*.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. předložil habilitační práci „*Slavné stavení posledních Rožmberků – Vila Kratochvíle a možnosti interpretace pozdně renesanční aristokratické rezidence*“, která je podstatně přepracovaným textem, jenž původně tvořil součást knihy *Kratochvíle posledních Rožmberků*, napsané společně s Václavem Bůžkem a vydané v roce 2012 v Nakladatelství Lidové noviny. Vzhledem k zaměření práce, která kombinuje přístupy kulturněhistorické s uměleckohistorickými, ji posuzovali tři významní specialisté, zabývající se historií, kulturou a uměním pozdního 16. století. Ti předložený habilitační spis hodnotí bez větších výhrad kladně a shodně jej označují jako erudovaný, metodologicky vyzrálý, pečlivě promyšlený a mimořádně podnětný badatelský výkon.

Prof. PhDr. Tomáš Knoz, Ph.D. (Masarykova univerzita – Filozofická fakulta, Historický ústav) ve svém posudku konstatuje, že autor ve své práci, v níž „*dokázal zvládnout obrovské množství české, ale především zahraniční literatury tak či onak se dotýkající sledovaného tématu*“, plně „*prokazuje, že je schopen nejen aplikovat zažitě přístupů svého oboru, ale že je dokáže nesmírně inspirativním způsobem inovovat a rozvíjet*“. Při podrobném hodnocení Jakubcova pojetí pak poukazuje na zjevný „*odklon od pramenného a formálně uměleckohistorického výzkumu směrem k mnohohledové a metodologicky pluralitní interpretaci*“, aniž by ho však „*tento sklon k myšlenkové abstrakci*“ odváděl „*od analýzy konkrétního uměleckého díla, konkrétní památky*“.

Přední znalkyně umění a kultury na dvoře císaře Rudolfa II. PhDr. Eliška Fučíková si všímá především habilitandova podrobného rozboru malířské a sochařské výzdoby Kratochvíle a pozitivně hodnotí, že práce „*nevynechává žádnou možnost interpretovat stavbu Kratochvíle z nejrůznějších možných aspektů a dokládá mimořádnost její architektury, mnoho vrstev významů její výzdoby, která svědčí o propracovanosti programu stavby*“.

Doc. Mgr. Radmila Prchal Pavlíčková, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta, Katedra historie) pak svůj obsáhlý posudek výmluvně uzavírá jednoznačným tvrzením, že Jakubcův habilitační spis „*přináší řadu důležitých a původních otázek, při jejichž řešení autor podal originální výklad, jenž významně posunuje vpřed naše znalosti nejen o architektuře 16. století, ale především o společnosti, která ji vytvořila a pro níž byla určena*“.

Závěr: Předložená habilitační práce Mgr. Ondřeje Jakubce, Ph.D., nejenže **odpovídá** požadavkům kladeným v rámci habilitačního řízení v oboru dějiny umění na MU na tento stupeň kvalifikační práce, ale značným způsobem je přesahuje.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise		5
počet členů komise přítomných hlasování		5
počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0
	neplatných	0

Návrh komise:

Na základě výsledků tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce předkládá komise vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat Mgr. Ondřeje Jakubce, Ph.D. docentem
v oboru dějiny umění

V Brně 14. dubna 2016

prof. PhDr. Lubomír Slaviček, CSc.

prof. PhDr. Petr Fidler

prof. PhDr. Lubomír Konečný

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

doc. Mgr. Radmila Prchal Pavlíčková, Ph.D.